

...και ο Ντάνιελ έχουν διαφορετικούς χαρακτήρες και διαφορετικά ενδιαφέροντα: εκείνη έχει εράση κατά των Έλλοιανών, με ένα πολιτικό πάθος που ξεκινάει από την ιστορία των γονιών τους, τό άγρόρι θέλει περισσότερο τις σπουδές του και άποφρεύει έντελώς την πολιτική.

Όμως άργότερα, όταν ή Σούζαν παθαίνει νευρικό κλονισμό και άποπειράει να άυτοκτονήσει, ο Ντάνιελ θεωρεί άποχρώσει του να άσφαλιστεί με την άπάθεση των γονιών του και να κρίνει πιά μόνος του. Μή ξέροντας άν ύπήρξαν ένοχοι οι άδελφοί για τό έγκλημα για τό όπλο τους κατηγορούσαν, καταλαβαίνει πως πρέπει να άντιμετωπίσει τό παρελθόν για νά έλευθερώσει και τόν έαυτό του και τήν άδελφή του άπό τις οικείες των γονιών του, για νά μπορεί να άντιμετωπίσει τό μέλλον.

Βασανίζόμενος άπό μεγάλες άδελφότητες, ο Ντάνιελ ξεκινάει μία έρευνητική περιήλωση όπου ξετάζει όλα τά στοιχεία που μπορεί νά βρει για τούς γονείς του, άλπιζοντας ότι θά βρει τις άπάντησεις που θά τόν άπαλλάξουν άπό τις βίβλικες συγκρούσεις και θά τόν βοηθήσουν να άντιμετωπίσει τόν κόσμο και σάν ίληρονόμος των Ισάκισων, άλλά και σάν άνεξάρτητο άτομο.

Ανακαλύπτοντας έναν έαυτό

Μέσα άπό τις έρευνες και τις άναζητήσεις του Ντάνιελ, μέσα στό λαβύρινθο και των παιδιών άναμνήσεων και των γεγονότων και των μαρτυριών, τό φίλμ φωτίζει τά παρόντα και τά παρελθόντα και δίνει τρομακτικές καμιά φορά εικόνες της ζωής των Ηνωμένων Πολιτειών για τρεις δεκαετίες: τό χρόνια της οικονομικής κρίσης, τά χρόνια του πόλεμου, τά χρόνια του μακαρθισμού και τά χρόνια, τέλος, του άντιπολεμικού κινήματος της δεκαετίας του 1960.

Γνωστός σάν σκηνοθέτης μεγάλων έπιτυχιών ο Λιούμπετ, που μάς έχει δώσει φίλμ σάν τόν «Ενεχειροδανειστή», τό «Δίκτυο», τό «Σερπικό» και πέρι τήν «Ετυμηγορία», έβαλε όλα τα δυνατό για νά δώσει με τό «Ντάνιελ» ένα φίλμ συνταρακτικό. Διεκρινίζοντας τούς στόχους του στό φίλμ αυτό, ο σκηνοθέτης δήλωσε:

«Ήθελα νά γυρίσω τό «Ντάνιελ» εδώ και πολύν καιρό. Για μένα τό τίθλο του «Ντάνιελ» και τό φίλμ που έκανα έχουν ένα βασικό θέμα: τήν επίδραση των γονιών πάνω στή παιδεία και των παιδιών πάνω στους γονείς. Τό «Ντάνιελ» είναι ή ιστορία έξω άπάντα-σπου τσαράματος που καταστρέφει τις ζωές δύο παιδιών. Τό ένα παιδί καταστρέφεται και τό άλλο πρέπει να σκαρφαλώσει έξω άπό τόν τάφο του παρελθόντος για νά ζήσει τόν έαυτό του. Αυτός είναι ο λόγος για τόν όποιο δέν θεωρώ τό φίλμ πολιτικό ή ιστορικό. Είναι ένα φίλμ άνακαλύψεως του έαυτού. Κανένα γεγονός μόνο του δέν άρχίζει τήν έρευνα του Ντάνιελ και κανένα γεγονός μόνο του δέν δίνει τήν ίκανοποιητική άπάντηση. Η προσπάθεια του Ντάνιελ είναι εκείνη που κόποτε όλοι κάνουν στή ζωή μας. Φυσικά, κανείς δέν μπορεί ν' άρνηθεί τήν πολιτική ζωή του φίλμ. Οι ζωές των χαρακτήρων ριζώνουν στήν πολιτική, ή πολιτική είναι και ή πώση τους, άλλά ή σωτηρία του Ντάνιελ θροικεται όταν ο νέος έπιβίδειται στήν πολιτική δραστηριότητα. Όμως ή ταινία άνοφφέρεται σέ κάτι θαύτερο: τό τί κίνομμε οι γονείς και τό παιδί, ο ένας στόν άλλον και πιά είναι τά όρια της έλευθερίας και της ευθύνης μας».

Παράγοντες της ταινίας

Ο Λιούμπετ χρησιμοποιεί στό φίλμ σχετικά άγνωστους ήθοποιούς ή κάποιους που τώρα άρχίζουν να άναμφανίζονται στό κινηματογραφικό στερέωμα. Ετσι τό ρόλο του Ντάνιελ έρμηνεύει ο Τίμοθ Χάττον που πάλεψε για νά πάρει τό ρόλο, τήν άδελφή του Σούζαν ύποδύεται ή νέα ήθοποιός Αμάντα Πλάμμερ, κόρη του γνωστού ήθοποιού Κρίστοφερ Πλάμμερ. Άλλοι ήθοποιοί του έργο είναι ο Μάντυ Πατίνικ, ή Άλνισα Κρούζ, ο Εντουαρντ Άσνερ και ή Έλεν Μπάρκιν. Τό σενάριο του φίλμ έχει γράψει ο ίδιος ο Ντοκτορόδου στόν όποιο άφελεται και τό μυθιστόρητο, που άκόμη δέν έχει κυκλοφορήσει εύρύτερα.

Όπως γράφτηκε και παραπάνω, τό φίλμ άποτελεί και μία ματιά στό άμερικανικό παρελθόν, προσφέροντας έντυπώσεις που προκαλούν σκέψεις σχετικά με τό λόγο για τόν όποιο στέλθηκαν οι Ρόζενμπεργκ στήν ήλεκτρική καρέκλα. Οι σκέψεις της έκτέλεσης είναι τυραννικές. Υπάρχουν στιγμές στό «Ντάνιελ» που άφήνουν νά φανεί ότι ο δύο αυτόι άνθρωποι ύπήρξαν τό έξιαστήριο θύματα, τά θύματα μιας άπλημνης ύστερίας που κατείχε τις Ηνωμένες Πολιτείες κατά τή διάρκεια της δεκαετίας 1950-1960, άπό τήν λεγόμενη «κομμουνιστική άπειλή».

Άλλά όποιος κι άν είναι ο πολιτικός, ίσολογικός ή Ιστορικός πλευρές της ταινίας, σύμφωνα με όσα άποστηρίχουν ο Ντοκτορόδου και ο σκηνοθέτης Σίντνεϋ Λιούμπετ, τό «Ντάνιελ» είναι ή Ιστορία δύο γενεών μιας οικογένειας που τό βασικό της πάθος έχει ήταν ή κοινωνική έπιτυχία, τό χρήματα ή ο έρωτας, άλλά ή κοινωνική δικαιοσύνη. Κι έπίσης είναι μία ταινία που μιλάει για τις οικογένειες και τις σχέσεις τους.

«Κατά τή γνώμη μου, έθλωσε ο Λιούμπετ, ο Ντοκτορόδου, είτε τό «Ρόγκκνταϊν» γράψει, είτε τό «Ντάνιελ» έναγνιρίζει πάντα στό ίδιο θέμα: γονείς και παιδιά κι άπάντη ή κατατροφή που κόνουν οι άνθρωποι χωρίς νά τό θέλουν. Αυτός είναι ο λόγος που ήθελα να κάνω τό «Ντάνιελ».

...κατά τήν κατάσταση, άλλά άπό μία διάθεση για διάκριση. Θέλωμε ή γνώμη μας νά είναι διαφορετική από τή γνώμη του άλλου, άρεται άν ή δική του γνώμη συμβαίνει να είναι ή σωστή. Διαφωνούμε μετ'έω και, σέ όλα, για τόν άπλουστάτο λόγο ότι πρέπει ή γνώμη μας νά διαφέρει άπό τή γνώμη του άλλου.

Τό παλαμιο έργο

Και συνεχίζοντας ο Γ.Θ. Βαφό-πουλος άναφέρεται στό παλαμιο έργο και στόν τρόπο που άντιμετωπίσθηκε. Η άπό τή γράφει: Ετσι και οι κριτικοί, ύπακούοντες

Εγκαινιάζεται στις 14 Μαρτίου ο «Οίκος της Ελλάδος»

Κέντρο αρχαίων ελληνικών σπουδών στο πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ

σιμένη στήν εισοδο του κτιρίου.

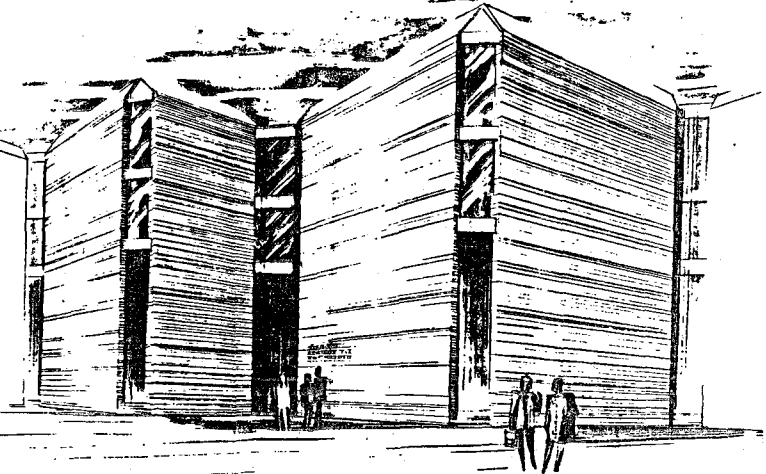
Η διδασκαλία

Ο Οίκος της Ελλάδος, τό τετραώροφο αυτό κτίριο που έχει σύγχρονη και άύστηρη άρχιτεκτονική γραμμή, έναρμονισμένη με τή γενική άρχιτεκτονική γραμμή τού άλλου συγκροτήματος, περιλαμβάνει οίθουσες διαλέξεων και διδασκαλίας καθώς και χώρους σεμιναρίων. Ο προθάλαμος έχει κοσμηθεί με άρχαίης ύψης έργα, ώστε οι φοιτητές νά περιβά-

Προσφορά της Ισραηλιτικής Κοινότητας της Θεσσαλονίκης

του Πλάτωνα, Ελληνική παλαιογραφία, θισιολογραφία στόν άρχαίο κόσμο και φυσικά, έλληνική γλώσσα. Οι σπουδές των φοιτητών αυτών άδ οδηγούν στην κατάκτηση πτυ-

και λειτουργία του «Οίκου της Ελλάδος» στό πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ, γνωστός οί άν τόν κόσμο, και άκόμη μεγαλύτερη γίνεται ή σημασία του άν σκεφτεί κανείς πως τό

Σχεδιασμο του έξωτερικού του, «Οίκου της Ελλάδος» στό πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ.

λωνται άπό τήν άτμόσφαιρα του άρχαίου έλληνικού κόσμου και του ύψηλου κάλλους του άμέως με τήν εισοδο τους στό κτίριο. Μέσα στό κτίριο αυτό οι φοιτητές θά διδάσκονται: άθηναϊκή δημοκρατία, διακυβέρνηση και κοινωνία της άρχαίας Αθηνάς, φιλοσοφία και έπιστήμη τών άρχαία έλληνική τραγωδία και άπτική κομωδία, έλληνικό μέτρο, έλληνική λυρική ποίηση, «Φαίνομενα

δίκαιο και έν συνεχεία μάστερ και διάκτορικά, κατά τό άγγλικό και άμερικανικό σύστημα, μιας κοινότητας που είναι διακεκομμένοι έπισημυνες, που άκουσ σπουδάζει είτε στό ίδιο αυτό πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ, είτε σέ μεγάλα πανεπιστήμια του έξωτερικού.

Η σημασία του «Οίκου»

Έχει ιδιαίτερη σημασία ή ίδρυση

πανεπιστημιακό αυτό ίδρυμα άφέλεται στήν προσφορά της κοινότητας της Θεσσαλονίκης, μιας κοινότητας που οί πιο πολλοί μας ήζωσαν τό μεγάλο όδρμα της στή χρόνια της κατοχής, τότε που μία κοινωνία πολλών δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων, ένας κόσμος προοδευτικός και ζωταντικός, ένα άναπόσπαστο κομμάτι της συμπεριτεύουσας, καταδικάσθηκε σέ ταπεινώσεις, σέ βασανισμούς

...από, πως ποιο, έχουμε σχετίσει τήν έπίδραση ή έχουμε σχαριστήσει τις προκαταλήψεις μας.

Τά κειμήρια

Όπως σημειώσαμε και πιο πάνω τό κείμενο του Γ.Θ. Βαφό-πουλου είναι τό 1954. Άλλα, έχει γραφτεί πριν άπό τριάντα χρόνια. Οστόσο, τό γεγονός ότι ο ποιητής της «Προσφοράς» τό δίνει και σήμερα στή δημοσιότητα σημαίνει ότι διατηρεί τήν ίδια άπόμψη, παρ' όλο που κάποια στοιχεία άντικειμενικά έχουν άλλάξει και έχουν μεσολαήσει

...άνθρώπινη ύοιαση ή είχαν περιοριστεί άπό τόν έλεγχο της πείρας μας. Σέ τέτοιες στιγμές μπορούμε νά πηλασάσουμε τό πραγματικό ύψος του τόπου της ποίησης του Κωστή Πολομά. Κι, για νά δημιουργήσουμε τήν άτμόσφαιρα τών στίγων αυτών, πρέπει νά κλείσουμε τ' αυτιά μας στή φωνή των παραλασθητικών σερήνων, νά δάλλουμε πολλή όγάπη μέσα στην κορδιά μας και να σπούσουμε «με λογιαμό και μ' όνειρο» πάνω στό έργο του ποιητή, δίχως προκαταλήψεις και προτάνων δίχως ύπερβολές».

είκονους που είχαν πρώτοι τήν ίδια τήν ίδρυσους κράτους του Ισραήλ. Οι προσπάθειες συνεχίστηκαν μέχρι τό 1913, όποτε άναστάσαν με τήν κήρυξη του πρώτου παγκοσμίου πόλεμου.

Οστόσο τό 1918 τέθηκε ο θεμέλιος λίθος του πανεπιστημίου αυτού στό όρος Σκοπός, που θροικεται στήν όβρεια πλευρά της παλιάς Ιερουσαλήμ. Η έπίσημη έναρξη της λειτουργίας του πανεπιστημίου, έγινε τό 1925. Πρώτος πρότανης του πανεπιστημίου ήταν ο μετέπειτα πρόεδρος της χώρας Χαϊμ Βάϊσμαν και άπό τούς πρώτους καθηγητές του ο Αλμπερτους Αϊνστάιν.

Τά χρόνια εκείνα, που δέν ύπήρχε κράτος στό Ισραήλ, οί δασκάλιοι υπήρξαν τόν άποδοτή του πανεπιστημίου και ήταν άπό προσφορές τών Ισραηλιτικών κοινοτήτων και όργανισμών άλου τό κόσμου.

Τό πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ άναπύχθηκε ιδιαίτερα μετά τό 1933, όταν οί διώξεις τών Εβραίων άπό τούς ναζιστές στή Γερμανία έστειλαν μεγάλο άριθμό σπουδαστών και καθηγητών στό Ισραήλ, πράγμα που συνεχίστηκε όσον οι Γερμανοί άρχισαν να καταλαμβάνουν τις χώρες της Ευρώπης. Μεταπολεμικά και μετά τήν ίδρυση του κράτους του Ισραήλ τό πανεπιστήμιο πήρε άκόμη μεγαλύτερη όντύπωση. Έτσι άπό 1.000 φοιτητές που είχε τό 1948, σήμερα έχει περίπου 20.000 και τό διδακτικό προσωπικό του φτάνει τά 2.000 άτομα.

Θά πρέπει έπίσης να είπωθει ότι ή Ισραηλιτική κοινότητα της Θεσσαλονίκης πάντοτε ενδιαφέρθηκε για τό πανεπιστήμιο αυτό και συνέβαλε στήν δημιουργία του και τήν επέκτασή του σημαντικά.

Στά εγκαινία του «Οίκου» θά παραστούν ο δήμορχος Κ. Μοναβής, ο καθηγητής κ. Μανώλης Ανδρόνικος, ο πρόην πρόεδρος κ. Κ. Τάτσος, ο βραβτικός συγγραφέας κ. Ιάκωβος Ικκιμπαλνής κ.ά.

Λίγη ιστορία

Μέ τήν εύκαιρία άδειξτε να πει κανείς λίγα άγνια για τό έθραϊκό πανεπιστήμιο. Η ίδια και οί ένέφερες για τήν ίδρυση του πανεπιστημίου αυτού άρχίζουν τόν προηγούμενο αιώνα και συγκεκριμένα τό 1857 άπό